

Memorabilis in morbo patientia.

In nova Francia anno 1650, quidam Michael E. Kovaendal dicitus, juvenis viginti duorum annorum, magnae virtutis, cum aeger multa toleraret a chirurgo, morbo inexigente, Dei causa libenter omnium perferebat, et seipsum animans : « Si Dæmones, inquit, aut Hiroquenes (jurati eorum hostes) infideles meum corpus suppliciis exercerent, consolarem me ipsum, cogitans, Deum delectari patientia mea, etsi eorum crudelitatem et peccata detestarer. Nunc autem, dum is qui me affligit, facit hos Dei amore, cui placet, quod agat id, quod mecum agit, causam habeo patienter omnia ferendi, ut Deum voluntatem capiat, quando me videt ita pati, ut ipse nulla ex parte offendatur. In Relat. novæ Franc. 1650.

Venter omnium membrorum sumptuosum.

In mensa ejusdam Praefati mota fuit quesito, quodnam membrum sit sumptuosius in corpore humano? Responsum fuit ab omnibus, ventrem esse. Interrogatus postremo Philosophus, qui aderat, asservit oculos plures facere sumptus, quam corporis quodvis membrum. Quia sex sunt, que sumptus faciunt nimios, vestes pretiosas, equi, edificia, libri, cibaria, vasa argentea, et aurea. Superfluitas autem ista non est ob aliud inventa, nisi ut pascat oculos proprios, et quod miserabilis est, alienos. Idiora in oculi, mis. c. x. n. 4.

Ecclesia mutatio.

Cum Petrus Senoauum Archiepiscopus Abbatum Clarevallensem aliquando adisset, ut quemdam Conversum illuc visitaret, qui frequenter rapiebat in extasi, postulavit ab eo sibi aliquam visionem enarrare. Cui alter : « Vidi, inquit, Dominam quamdam speciosissimam, auro et gemmis ornatam. Ea mihi stupenti dixi : quenam sum? Respondi videri mihi esse B. Virginem; tum illa : respice a tergo; cumque a tergo viderem, vidi

eam putridam, et vermis scaturientem. Nuno, inquit illa, potes videre me B. Virginem non esse, sed sum Ecclesia, qua in primo statu, quasi in anteriori parte, scilicet in Apostolis, in Martyribus, et Confessoribus sui pulcherrima, et decenter ornata, sed a parte posteriori, id est, postremo tempore, ut in modernis Prelatis sum putrida, sordida, et ignominia plena. » Ib. c. XII. instruct. 4. n. 18.

Doctrina potior armis.

Calistus III qui Nicolao V successit, et omnes bonas artes restituit, ac fovit, cum intellexit periculum, quod Ecclesia imminebat a Jacobo Picinio bellum Duce, intrepidus respondit, habere se tria millia doctissimum virorum, quorum consilii sapientiaque omnes omnium simul Europa Ducum conatus facile reprimi, contundique possent. JUGLARIS verit. 19. §. 44.

Clericus malus a Poeta reprehensus.

Poeta quidam Christianus ita olim malos Clericos sugillabat :

Carant non ars, sed haras, non vera sed era:
Non sequuntur, sed equos, non iopas, sed opes.
Libras non libros relegunt, parentque monachos,
Non monitis, pretio non prece quemque juvent.
Non alleluia recitare, sed alia norant.
Plus in Sulmo, quam Salomon legunt.

ADAM SCHREINER, p. 2. nsd. fac. fol. 439.

Conceptio Immaculata B. Virginis mirabiliter illustrata.

In Hispania quodam vespero orta immensi tempestate, inter varia fulmina, et granulos colum lapidem dejectit ita micantem, ut plures aliceret ad videndum, et explorandum, ac reperto sunt incisa littera hoc sensu : *Salve Maria Virgo, et Mater Dei concepta sine peccato originali.* In Relat. Hispan. 1665.

APPENDIX HISTORICA.

Eadem fortiter defendenda.

Est Matriti domicilium quoddam Domini- canorum, cui nomen vulgo Collegii de Atho- ca, ubi inclita miraculis imago B. Virginis, quam Dominam nostram de Atocha, publica religione colitur. Contigit autem mense Au- gusto proxime superiore, ut oborto incendio, quo et templum Atochanum et coenobium deflagravit, subducta flammis sacra imago ad Monasterium Sanctissima Trinitatis ex portaretur. Sed brevi readiecatum eodem loco, ubi templum Atochanum erat, adicula non incommoda, placuit Patribus Dominicani, venerandum Statute pignus in antiquum sedem restituere, ejusque translationem, seu relationem magnifico apparatu honestare. Factum id splendide et honorifice maximo populi concursu, et more gentis per octonias dies, adhuc quoque Reges, ignes artificiosi, missilia et sulphurato pulvere, symphonica, nec desuete per noctem festive sagittarum jaculationes, vari volantum flammarum spectacula. Sed felicem totius Festi decursum, octavo die vespertino, turbulentus exitus except. Sacros enim concentus terminatur musici Regii, consueta causa, qua laudes SS. Sacramenti et sine labo concepta Virginis canere modulate solent, finem facere parabant. Declamabant illico Dominicani : cantores contra graviter dignantur, et in proposito persstant. Neque loci reverentia deterrit nudant gladios. Deinde cohibitis refragitoribus usitatim carmen numerose pertexunt. Unde postmodum regressi, ut injuriam pictati sue factam ulciscerentur, ac Patribus Atochanis negre facerent, ea ipsa nocte chartam nigro tintam, cui albis characteribus hec verba inscripserant Hispano idiomate : « Maria sanctissima concepta sine peccato originali : » templi foribus affigunt. Illuxerat posterius dies 23 Novembris miras tragedias daturus. Haeret valvis epigrapha musicorum : prope adstabat quidam e Dominicani subristis, et tacita cogitatione defixus ; quem de via conspicatus puer duodecim circiter annos natu, illac transiens, et amphoram vinariam manu gestans accedit, atque hominis mororem conjectans et vultu : « Quid, inquit, animo versas Pater? Haud dubie sine peccato originali concepta est. » Cui Dominicanus : « Perge incepsum iter, atque abi, vilis mendicule. »

Tum puer convicio nil turbatus : « Ita est, ait, Pater, tametsi tibi doleat, sine peccato originali concepta est. » Lacesitus illi confidentia Pater erumpit in iugium et contumelias. Puer strenue respondet, fit clamor et ingens concursus. Fremunt omnes contra Domini- canum, et pueri causam tuentur. Ille impatiens in sacellum se recipit, aliquid quasitrus, que musicorum epigrapham et foribus revelleret. Tandem nodosam cannam nactus reddit. Forte in aedice tunc orabat miles, qui in Dominicani exuentis ore ac gestu aliquid intemperie suspicatus, inse- quitur, et arundine titulum illum radere, refgere, ac concerpere mollientem dehortatur. Renuente Monoche miles armis expedit, et stricto gladio vim parat, et ulturum se B. Virginis injuriam clamat. Dominicanus suorum opem implorat : illi erumpunt et militem quidem a vi cohident, sed non illius et turbæ Veces. Clamant omnes, ignem Monasterio injiciendum ; jam illud cum templo nuper arsisse,claro irati Numinis argumento. Nunc denun Monachos ipsos, qui non resipiuerunt, simil exurendos. Interea Virginis Antochanæ effigiem ab indignis, et Dei nitorem infamantibus, confessim auferendam. Interim multi e primaria nobilitate vel fortuito, vel rumore exciti adsumt, et causam tumultus inquirunt. Quia intellecta saeviunt ipsi longe atrocis ceteris, queruntur tantum Hispaniæ dedecus, ut cui probrosum sit, Deiparae majestatem imminui, gloriamque deformari ab illis, ut aiebant, canibus, quorum conditor Hispanus fuisset. Si quid simile alii Religiosi tentassent, continuo ab his ipsis de heresi accusandos. Supervenire quatror Religiosi, et Sancti Francisci familia casu prætereunt pedes, et duo nullis advecti, Benedictinus unus, alter Hieronymianus. Hi omnes populi furorum animarunt verbis. Post multum fremitum decernunt omnes, rem ad inquisitionem deferendam. Interea titulum in librari proxima officina restaurant optimates prægrandibus litteris in nova tabula et sacelli foribus affigunt, educti gladiis minati, si quis manum auderet admovere. Quod si quispiam Deo inviis Monachus id audeat, effectus se, ut sentiant, quantum ipsos Virginis sanctissima contemptio pupugerit. Hee autem per quintam, et sextam vespertinam gesta cum essent, adii ego ipse locum certaminis circiter octavam. Necdum relanguit tumultus, appleverat publicam viam confortissima multitudo, Cardinalem Toletanum opperens,

quod advenire dicebatur. Plurimi autem e turba, Religiosum, qui mane musicorum tumultum reflexerat, ad supplicium deposebant, atque in cenobium irrumperem nitebantur. Responsum est a ceteris Dominicanis, eum esse editum, hominem laicum, rudem et illiteratum, biennio non amplius Religiosum; jam domi non esse, alio migrare jussum. Quare ne fores effrigerent, ab octava serotina usque ad secundum matutinum stetere peregrines proprie omnes prae foribus Dominicani, ut sui reverentia vim arcerent. Subinde autem valve postes ac superum limen conservata erant epigrammatis, sententias, emblematis, ut nil vacui superesse. Certabant ingenio, B. Virginem conceptam sine labe celebrantes. Nec vocandi fuere, qui legerent. Simil ora lux vigesimali quarto Novembris, confluxere tota ex urbe spectatores, qui vario illo ingeniorum partu oculos animumque passabant. Ego quoque omnia prelegi, ac prae ceteris placuit poema supremo ostio magnis et venustis characteribus scriptum. Ecce autem ex alio aliud malum. Dominicanus. Die sequenti decenitrum quadam potestate superiori, ut sine mera admittimus eis sacra imago B. Virginis de Atocha, et ad Sanctimoniales, quas vocant Descalcas de la Princesa, deferretur. Tum demum fulminati eo nuntio, nec minor pericula veriti, festo B. Virginis concepte brevi celebrando cedendum plane censuerunt, et publicae pietati obsequendum. Invitant ergo musicos et templo Discelateorum, rogantes impense, ut in sacello suo Atochana hymnos vernacula lingua de immaculata Maria conceptione populo audiente concinerent. Venere musici, et cum illis e civico Magistratu nonnulli, quorum postulata et prope coacta ipsi etiam Dominicanis hinc e psallentium subcellis alterius clare, ac saepius decantarent: « Laudetum sanctissimum Sacramentum, et purissima Virgo concepta sine labe peccati originali. » Coliquescebant gaudio, quicunque hoc dulci spectaculo intra aedem fruebantur; sed quia longe arcebantur loci angustia, P. Prior vir auctoritate et meritis gravis magnaenque in urbe existimationis, prodit et sacello, dat se in luctantes cuneos, et ad medium plateau parvam it: ibi denique omnibus ad eum rei expectatione conversis, magna voce illud idem clamat: « Laudetur SS. Sacramentum, nec non purissimam Virginem conceptam sine labe originali; » sicut clamavit universa multitudo: « Victoria! Victoria! » Idque tam sonora et immuni voce,

ut nemo potuisse tonitruis, si quæ fuissent, exaudire. Prior inter hilaris turba plausus egrediens, sua ipse manu, spectante populo, e superliminari adis tabulam appendit longitudine septem pedum, latitudine unius, cujus in area cerulea litteris aureis inustum erat hoc lemma: « Maria Sanctissima concepta sine macula peccati originalis; » eoque testimonio suum, suorumque suffragium lumen testatus abscessit. Pratercera jussi sunt posthac, qui ad introitum templi stipe a populo rogant, in sumptu cereorum, his verbis constanter uti: « Date pro cero SS. Sacramenti, et B. Virginis de Rosario Marie Sanctissima conceptae sine macula peccati originalis. » Placuit autem ad rei perpetuam tempi eam tabulam, quam Prior Atchanus ostio appenderat, tenacius firmari. Conducitur in matutinam diei seq. 26. Nov. Rursus confluent cives indigenae, advenia. Tum vero applicatis scalis duo et Fratribus, seu Laicis Dominicani tabulam firmant clavis ingentibus, ferreisque fibulis tam valida malleorum impactione, ut non nisi magna vi revelli posse videatur, tubis interim, ac tympanis personabitus. Ita tempestas resedit permisumque Dominicanis, ut sequenti nocte per tenellas alia programmata tollerent uno excepto, quod erat ei inscriptione simile, quam affixerant, et editius sustulerint. Cui tamen hec verba sunt addita: « Ne me hinc auferant, uti socio meo factum est. » Ex eadem.

Eadem in reditivo asserta.

Anno 1424. VI. Idibus Septem. Festo Nativ. B. Virgo. Minores, quod est oppidum Barcinonensis agri, Franciscus Muletus, Bacalaureus Ecclesie ibidem Collegiate Canonicus, a quodam Francisco Planes, Diabolo sub hominis forma instigante, ac Muleto columnam affingente, ipso in templo principe pugione confossum, et interfectus est; sed vix per aliquot horas examinis jacuit; cum denuo B. Virginem ope revocatus est ad vitam, ac multis audientibus, quorum testimonia publica auctoritate excepta sunt, distincta voce asseruit, se, dum vivaret, tenuisse opinionem, B. Virginem fuisse cum macula conceptam, et pertinacis propugnasse, et propagnasse. Ille permittebat Deo, violenta se morte sublatum sicarii manu, cui nulla offendis causam dedisset; seque ad Dei tribunal, in-

que maximum salutis discrimen adductum fuisse ob eam pertinaciam, [quam non sine multorum scandalo præ se tulerat. Sed B. Virginis favore, quam alias singulariter colebat, ad vitam rediisse, brevi tamen intra novem videlicet horas denuo se moriturum, accitoque Sacerdote, qui ei olim a confessi- nibus erat, confessus, et absolutus est. Exin omnes ad plam sententiam tenendam hortau- tus es. Jusculum a piis feminiis oblatum respuit; paulo post iterum se moriturum: eo tantum fine vitam recepisse, ut publica, eaque presente confessione praeterita contumacie scelus elueret, et inauditio haec testimonio piae sententia veritatem confirmaret. Dicta a se hora obit: corpus sollemniter in sublimi tumulo collocatum est. Sicutius furca caedem lut: series miraculi in tabulis depicta. Haec historia a contraria sententia assertoribus sepe in dubium vocata, publica auctoritate stabilis est, idque anno Christi 1484. 1425. 1433. et passim existat. Habetem Tortes, lib. II. cap. iv. Temas Episc. Tortosæ in Cone. de Concept. B. Virginis Sebastianus Albreia in i. n. tr. v. dis. vi. sect. n. n. 36. Hist. Longobardica edita Argentine. Serranus lib. II. de Cone. c. m. Vega in Theol. Mor. num. 392. Basilius Pontius. Ceterum hoc unum affirmo (ait P. Honnoratus Faber, qui sub nomine Hugonis Siffolini latet) nullam haec tenet, excepta iis, que in sacris Codicibus continentur, historiam a me lectam fuisse, que maiorem auctoritatem, et fidem præ se ferat. Dicitus Hugo Siffolini in libello, seu opusculo exquisito docto, quo inscriptis: *Corolla Virginea*, in conclusione. Auctores cit.

Ordo S. Francisci miraculose defensus.

Anno 1376, quidam Praelati volebant Ordinem S. Francisci abolerere, habito aliquo Episcoporum conciliablem. Erant autem ea in Urbe in Ecclesie præcipua fenestræ depictæ duæ imagines S. Pauli, et S. Francisci. Nocte editius visus sibi audire S. Paulum dicentem: « Quid agis, Francisce? Car tuam non defendis filiam? » Cui ille: « Quid faciam? Nihil habeo praeter crucem: haec ipsa pati- tio me admonet. » Tum S. Paulus hortatus, ne tantum ferret injuriam, ei gladium suum offert. Territus editius, simul ac illuxit, ac currit in templum, certoque vidit, utramque imaginem insignia inter se commutasse, in

dextra S. Pauli crucem esse, et in manu S. Francisci gladium, tunc cruro stillantem. Interim incredibil rumor Episcopum illum, qui eis consili auctor fuit, repertum esse mortuum, præcisa cervice. Tunc, et ipsum narravit, et imagines ostendit. Biblioth. paup. lit. C de consil. malis.

Pudicitia premiata.

Nobilis virgo vidua matris filia, urgente necessitate ultima, monchatur a matre, ut ad cavendam famem et inopiam se prestiteret: ait illa diem sibi unum de re deliberatum; interea præciosis sibi elegantisimis capillis matri vendendas tradit, qui venum expositi cum a nobili juvete consiperentur, ac illi quereret, num aliquis puerelle essent, que monasterium esset ingressa: ubi intellexit rem omnem, virtute et misericordia commotus, jubet mulierem bono animo esse. Clam interim in pueræ mores, et vitam inquirit, et cum omnia huic facinori paria reperisset, cum indotatum summa patris voluntate uxorem duxit. Nicus. Erith. *Exempl. 156.*

Concionatoris dos principia.

Rogatus Joannes Avila a quodam probo Theologo, quodnam sibi documentum daret, quo se utiliter impenderet predicationi, paucis respondit: « Vehementer Deum amaret. » Vita p. I. c. II. §. 4.

Providentia Dei in victu subministrando.

Fratri Guidoni Ordinis S. Francisci jam grandevio Deus lauiores cibos providit: de- dit enim felem, que quotidie e sylva volucrem aliquam afferret Fr. Francisco montis Ilcini, ejus socio ut prepararet. Ipso vero die, quo vir sanctus obiit, ad ejus pedes felis ex- piravit. Biblioth. paup. S. Bonav. lit. C de Conversat.

Eadem in filio ad Catholicam fidem reducendo.

Fuit juvenis viginti quinque circiter annorum: qui primus cum matre et fratre

a piratis e Corsica insula abreptus Algerium primo, inde Constantinopolim ducitur. Matre, ac Fratre redemptis inter Mahometanos, infans rerum ignarus in Mahometis cultu adlescit. Grandior aggregatus piratis, cum quibus ad Iberium mare prædaturus navi-gans preda fit. Quatuor annos, et amplius in Hispanie portu captivus servitus. Quo tempore nulla ratione adiuci ad Christianam fidem potuit, sed fugam ad suos, ut putabat, parabat. Denum precibus, et industria id egerat, ut redēptionis p̄tio iter pararet a Calpe mox enavigaturus, cum inedit in mulierem natu grandiorē. Ea ut hominem vidit, nescio quid ejus figure, quam filiolus olim ei impreserat, agnosces, percula subsistit. Cumque harēns in obtutu, cuius esset, rogasset, illeque se Tuream Constanti-nopolitanum esse respondisset, contra mulier plus plusquam faciem nōsēit, ac deprehēdens, speque repentina, ac materno sensu commota: « Non ita est, inquit, Christianus es, et filius meus. » Delirare visa est illi anns, sepiusque affirmantem modo cum risu, modo cum stomacho abigit. At illa constanter Praetorem adit, rem aperit, se non dubitate, hunc esse filium suum. Ita olim una captos, ita se redemptam, ita eo loci venisse. Consentire in juvene linea menta, et oris figuram consentire, et atatem; si hec haud sat argumento essent, nudarent, incerta parte corporis geminos repertum irrevētos. Praetor haud negligendum judicium ratus, spoliari juvenem jubet; et ecce navi, quos mulier dixerat pālā cernuntur ab omnibus. Hic gratulatio et plausus, tamquam ex iuxto comicō. Juvenis stupens hastā. Tandem matre alia super alia signa congerente, cum ipse quoque haud se pro filio habuit unquam recordaretur, nec parentes nominare posset, tandem se Christo adjudicavit, et matri. Dein frequenti confessione peccatorum, et cetera pietate, miraque divini panis fame nostris adesse coniit. Histor. Societ. p. 2. l. 5.

Littere Christi urbem defendant.

Quamdiu Edessa in Syria littere Christi ad Abagurum Regem misse, servatae sunt, tamdiu urbs illa ab hoste occupari non potuit, ut refert Damasc. l. . iv. nec in ea habitare Tyrannus, aut Hereticus, aut Paganus potuit; quod si exercitus eam cingeret, infans supra portam eas legendo statim vel hostem profligabat, vel ad pacem petendam eo ipso die

cogebat. JOAN. BAPTIST. Signius c. xxxiv. de Reliq.

Singularis gratia Reliquias eruendi.

Franciscus Hortulanus S. J. Coadjutor in Sardinia habuit singularem concessam sibi gratiam detegendi defossas SS. Reliquias. Ante mortem ducentia SS. Corpora detexit, et ad indicavit. Post mortem, digestus repertus est index plurium veterum templorum, que ubinam exstante ipse nūquā audierat, et SS. Reliquias, que ubinam locorum exstante singulis in templis indicavit. Joan. Fer. Disquis. Reliqu. l. u. p. 1. c. n. ar. 2.

Justitia judiciorum Dei illustri exemplo comprobata.

Dominus quidam per sylvam equo vectus crumenare in via amisit. Ubi ad flumen ventum, herus pecuniam et saculum desiderat; querit ex servo, num ipse reperit: negat, tenet iratus stricto ferro petīt, ac pede truncat, ita relicto servo herus viam relegit, argento quarendo. Ad ejuslātū vocem excutit Anachoreta, hominem reperit male multatum. Solutus, ac dolorem lenit, ut potest. Et ratus morti proximum monet, ut confiteri agnoscere hero velit. Paratum ad omnia in celum suam portat, ac magna cura ei invigilat. Subinde miratus, innocenter ita a Deo affligi tolerari, ab Angelo monet, non sinistre de justis Dei judicis judicare. Hanc pecuniam eum promeruisse, quod hoc ipso jam olim pede juvenis suam matrem una vectus ex eurru indigens modis deturabat, neque unquam, ut par erat, doluissest. Herum amissa pecunia male fuisse ussrūm. Qui vero saculum reperit, fuisse tenuis fortunae hominem, sed integra vita ex numerose familie, quod argentum repertum mox ad Curionem suum attulerit pro concione proclamandum. Parochus autem divinitus eductus de repertoris inopia, cum nemo reperiret, partem unam repertori dedit; reliquam in reliquo egeno distribuit. Hemus in Diotta ex.

Cor ubi figendum.

B. Arsenius, ut ex vītis Patrum, cum moreretur rotagus a Fratribus, pro valedictione, ut pio eos documento muniret, dixit: « Ibi, ubi; » quo dicto emisit spiritum. Inde

de verborum illorum sensu solliciti Fratres, senem quemdam per litteras consuluerūt, qui rescripsit eis: « Hec est, ut puto, verborum intelligentia : ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia. » Innot. in oculo myst. c. xii. n. 45.

Catholicorum fervor.

In Gallia ad decem milia Catholicorum contra Hugonotās ivere, qui zelo divino instructi prædia ampla, uxores, et liberos reliquerunt. Christo se devoventes, propriis militarium stipendis, solo victu contenti, de reliquo nudi nudum Christum secuti, et cum hac inscriptione: « Eamus et nos, ut moriamur cum Christo. In furor. Gallic.

Catena Christi servis Dei suadenda.

Juvenis quidam, Martius nomine, cum in montem Marsicum solitaria vite amore abiisset, posset ibi catena ferrea innexūt, hanc vero ad rupem affixit, ne longius posset vagari, quam catene logitudo permitteret. Ad eum explorandum misit S. Benedictus unus ex suis, qui diceret illi: « Si servus Dei es, non te teneat catena ferrea, sed catena Christi. » His auditis illico Martius catenam solvit; solitus tamen longius non processit quam ante se catena extenderat. LVREUS de Imit. Chr. 4. n. c. vii.

Flagellatio celi musica.

B. Mechtildis, dum oraret, concentum audiuit musicum, et flagrorum icibus resonantem, quo Moniales exprimebant, ad celos usque pertingentem: unde letari Angeli, fugere Demones, anime in purgatorio mire vice sunt recreari. Idem l. iii. c. iv.

Angeli justa funebria persolvunt supplicio affectis

B. Jacobus de la Marcha, dum versus carnificinam inter orandum oculos reflecte-

ret, admirabili viso Deus illi oculos aperuit. Prospiciebat isthuc per fenestram cubiculi sui Jacobus, et ecce Angelorum cohors præfulgida luce micabat, auditaque vox; ideo advenies quia plurimi ex eis qui plectuntur, inibi colesti gloria potiebantur; quibus cum justa funeria pro more hominum non fuisser persoluta, voluisse Deum, ut ab Angelis persolverentur. Idem l. vii. c. i. doc. 6.

Eleemosyna singularis.

Quidam cum rogatus amore Dei omnia egenis dedisset, nec petentibus quidquam posset largiri, project se in illorum manus dicens: « Cum iam nihil dandum remanserit, sumite me ipsum exemplo Christi, qui cum omnia nobis donaverit, tandem in cruce didicunt brachia pro nobis semetipsum ob tuti. » S. BERN. Sent. l. 4. S. 7, ar. 2. c. ii.

Præco Hæreticus Sacerdotum irridens obmutuit.

Palatinus Miezislavensis Polonus, Podolia Sacerdotem simplicem et indocetum ad prandium invitavit, ut a Predicante ludibri haberetur, (erat enim Hæreticus ille Palatinus.) Is, cum Sacerdotem variis questionibus urgeret, ac multa contra caput et mores Ecclesie diceret, ille ad omnia tacit, et ad Palatinum conversus: « Ad prandium, inquit, sum invitatus, non ad disputandum. » Ea res risu presentibus fuit. Addit Sacerdos. « Gumpans furo, tum forte illi respondebo. » Sublatiss. mensis, Sacerdos ita loqui: « Hodie sacrum faciens, ita sum precatus: Discerne causam meam de gente non sancta. Spero me auditum. » Facto dein signo crucis, Prædicantem ita alloquitur: « In nomine Patris, et Filii et Spiritus S. per Dei, cuius ego indigens servus, et Sacerdos sum, auctoritatem, et potestatem, mando tibi, maligne Spiritus, ut obmutescas, nec per os illius hominis loquaris. » Vix haec dixit, cum Præco obmutuit. Sacerdos jubet illum loqui se responsurum; se ante noluisse cum Demone, qui per ipsum loquebatur, disputatione. At ille verbum loqui nequivit, et demissio capite, pudore perfusus, inde se prorupuit. Ea res effect, ut Palatinus ille Catholicus cum tota familia fieret. ENGELGR. in fest. S. CATHERINE p. 2. § 4.

Juvenis seducti infelix exitus.

In urbe quadam Belgii celeberrima, quidam e nostris mane fuit evocatus ad carcerem, ut adolescenti viginti quatuor annos nato capituli reo et condemnato, adcesset. Adest Pater; at reus attonitus post multa lamenta et suspiria aperit se eidem, et ait, se ipsis olim discipulum fuisse. Agnitus Pater discipulum, et ingemuit, filium unum florentissime et locupletissime familiæ 45,000 flororum quotannis haeredem, olim a probitate, ingenio, et moribus tam commendatum, nunc prava societate corruptum, a se de morte animundum tam infamem. Reus rite expiatus et animatus est, prius a Patre probe eductus, et in omnibus religiosis domiciliis precibus commendatus. Perfecta confessione noluit reus quis et quorum esset filius, Magistratui aperire, aut de sua liberatione agi. Interea carnifex ingreditur, de more veniam a reo poscit; eo viso, reus exclamat et inter Sacerdotis brachia corruit, dein fomentis restaurat; et carnificem rogat, num se nosset, et Patrem, num nosset carnificem? Negat umerque, alterutrum se nosse. Tum reus: «Pater, ait, et hic tunc olim discipulus, mens autem condiscipulus, fuit; agnitus reum carnifex, et suam simul ac illius miseriam. Fuit siquid inferioris altero conditionis, ut tamen census annos duodecim millium flororum numerare potuisset, ingenio æque ac alter prompto. Fassus est, se B. Virginis a teneris amantem, ubi ad pravos socios deflexit, tandem in vincula conjectum. Sed cum licet desideraretur, ut vitam servaret, aut, se ad id munus obtulisse. Dolere nunc, se munus debere in charissimo capite exercere. Dua ultra consuetum horum effluxerant, et ideo Magistratus indignatus, jubet negotium accelerari. Reus carnificem amplexus, rogat hoc sibi et supremum officium praestari, ut scelerum reus penas det. Tandem eductus suspenditur: quo pendente Confessarius tandem palam rem omnem dedit. Ibidem.

Quidam per librum conglutinatum elusus.

Cum S. Ephrem intellexisset, feminam quamdam Apollinaris, cui esse in deliciis di-

cebat, libros habere sibi in custodiam traditos; ipse sanctus vir feminam edit, ac appetit, cujusnam sit; scripta illa petit, simulans se ejusdem opinionis esse, cupereque se inde ea discere, quibus adversariis obstat. Mufer credula libros ei tradit, simulque clerici sibi reddi postulat. At S. Ephrem pisces glutine (nos dicemus *mit einer heusembleter*) folium folio ita conglutinat, ut cum una pars ab altera præ vehementi vinculo sejungi non posset, in unicam tabulam singuli libri redacti videntur, atque ita mulier restituit: quo imperita cum speciem eorum extermam salvam aspergit, quid intus esset, intueri neglexit. Post pauca dies accusatur apud Orthodoxos divum senex, quod Apollinarium accevisset, et cum illo sermones contulisset. Itaque in iudicium vocatus impensis illis fratres libris ad statutum diem venit, ac dicere quidem pro se, iam senio confectus recusat, petitiique, ut ipsi libri preferentur, ut ex illis respondere posset, et contradicere. Cum igitur delatores socii frumentis in medium libros attulissent, inveterantes ille diuinum malorum iustitiae judex unum ex illis in manus sumens, explicare combatitur, sed cum glutino vineus non cederet, ad medium eius partem aperiendam aggressus est, quam tamen eodem modo conglutinatam reperit; quare ad alterum librum accessit, quem totum adeo connexum repertus, ut aperiri non posset, tanto rubore perfusus est, ac ita perturbatus, ut ex illo confessus discedens, consilii inopia haren, et examinatus, in morbum inciderit. S. GREG. NYSSE. *in vita S. Ephr.*

Insolitum mortis pro Christo obeunda desiderium.

Nicolaus Trigantius S. J. ex India redux narravit, et pulpite, privatum, quod sequitur. Indus adolescens, Paulus dictus, virtu nobilis servus, male fuit ab herero gentili ob fidem habitus. Gestabat is longos pro more gentis capillos; quos aliquando heros impotens stringens gladium ejus jugulo intentat. «Cum juvenis absit, inquit, ut tam subita morte pro Christo defungar; juba me vicatim et oppidat per totum regnum raptum, minutum, et per otium concidi: ab extremis membris, et articulari facto initio.» Eo sermone heros emolitus invito pepercit, et post haec induxit, liberum Christianum esse. LOBELIUS in via vite l. iii. c. v. §. 40.

Mors mirabiliter prænuntiata.

Vir nobilis in Alsacia P. Georgio Stengelio familiaris haec habet, in grabbato meridiari solebat dives, et qui uno intuitu novem viros suos ex arcu poterat videre, in pauperes et Religiosos beneficis. Eum cum aliquando pro more a meridie quietem capere vellet, jussit in mensu crystallinum calicem rubro vino plenum locari, quo postea somnum dilueret, quod erat illi quotidianum. Deinde igitur valens ac sanus, cum copit illi cogitatione de exterritate illabi, videotque vitrum sua sponte velut ictum cum fragore dissiliere. Deterritus tintinnabulo, ut solebat, signum dedit. Famuli audire re, herum solari, et vitri hoc vitium fuisse diceantes, aliud afferunt multa cogitant, ac pro omne mortis habent. Post dimidium horum etiam istud frangitur, vocal famulos et uxorem, jubet et nostris Sacerdotem Brun truto vocari. Interea tertium vitrum allatum rumpitur. At uxor rata, inanum esse metum, omittit Confessarium postulare. Maritus iterum urgat eum sibi advarcati, sed nihil efficit. Inde sub occasum diei cepit pallere, ac in momenta deficere. Tunc igitur uxor citatis equis Confessarium evocat. At servi in media et parva sylva tota nocte errabundia vagantur, dum media nocte heros moritur. Confessarius manu tandem adductus mortuum reperit. GEORG. STENGEL. *in ovis pacs. Emblem. 74.*

Origenis lapsus ab amore castitatis.

Nicephorus narrat, cum idolatria Alexandriæ Originem cogeret, vel thus idolo offerre, aut per scortum libidini exponentendum, ut castitatem servaret, fidem perdidit, ac thus idole adevolet. Christians inde exosus, odio et ludibriis habitus abiit in Palastinam, ut ibi mortem animae sue plangeret. At uenit Jerusalem, tota urbs et maxime Clerus, ob viri famam, obviem processere, et obnoxie rogarent, ut e suggestu paucia ad populum dicere; non permisso te tales latorem eingem abire. Ascendit cathedrali, tota Ierosolyma confluente. Promit Biblia, aperit, sive consilio, sive casu in illud Psal. xlix. Peccator autem dixit Deus: quare tu enarras, etc. Ad haec subito obmutuit, et clauso codice, nihil præter suspiria, et la-

crymas fundebat. Unde et auditores attoniti, co silentio et fletu in lacrymas solvebantur. Expectabant interim, dum digesto dolore loqui inciperet. Sed cum e lacrymis in singulis proueret, finem non dicendi, sed flendi fecit. NICEN. I. II. *hæres. 64.*

Veritas odium parit.

Castroverde Augustinus, equo ad valvas templi expedito, cathedram creatus consedit, et provide id egit: ubi enim veritatem viro potenti enuntiavit, illico in exilium misus est. Idem indicavit, Monachus quidam desiderio martyrii in Durcium prefectus, intrepide aulam Soldani ingressus est, rogatus, ad quid venisset, respondit: « Ut mortem veniam, veritatem tibi predicando. » Cui Solodanus: « Ito ad Principes tuos, prædicta illis veritatem; et mortem cito invenies quam apud me queris. » ENGLOR. DOM. PASS. §. 2.

Somnus pie susceptus.

Serenissimus Leopoldus Archidux Austriae nocte quavis, et in gravissimis negotiis nunquam tam sero cubitum ivit, quin prius precepit consuetum, et examini conscientie vacaret. Quoties vero vesperi decumbebat, assimilatione pia adlumbrat extrema unctionem adhibebat sibi cum aqua benedicta (ut olim fecit Pater Wolfgang Gravenegg) et dicebat: « Per istam sanctam unctionem, et suam piissimam misericordiam indulget mihi Deus, quidquid in anima per cordis affectum et passiones internas commisi; et quidquid in corpore persensus externos contra rationem, et virtutem deliqui. » Quibus subdebat commendationes anime. « Proficisci, anima mea Christiana, de hoc mundo in nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit; in nomine Jesu Christi Filii Dei vivi, qui pro te passus est; in nomine Spiritus Sancti, qui in te effusus est; in nomine omnium Sanctorum, et Sanctorum Dei, Anima mea! Sit in pace locus tuus, et habitat tua sancta Sion. » Vit. p. 4. c. n.

Hypocrisis detecta.

Discipulus de Moniali scribit, que Confes-

sario suo ream se multorum scelerum asserbat, ob que, et ipsa, et alii a Deo plecterentur. Confessarius ratus, latere hypocrisin, respondit: « Sane credo, quod sis, nam hoc idem ab aliis audiui de te dici. » Tum illa excandescent: « Mentiens, inquit, ut et hic, qui tibi haec dixit. » Discip. s. 100.

Jactantia repressa.

Toparcha quidam dives, Gerardus a Kampis, amplas sibi aedes struxit magnificas, ad quas iniitandas cum ad lautum convivium vicinam Nobilitatem invitasset, forte gloriabundus percontabatur ex convivis, ac non putarent, se terrestrem aliquem Deum esse, ac unde quaque felicem, alias assentantibus, unus sinceror: « Unum tibi, ait, foramen adhuc in domo tua obstruendum est, ut sis ex omni parte felix. » Roganti hero, quodnam ille foramen esset, respondit: « Ostium, per quod brevi ad cœmeterium afferreris, et hanc domum alteri relinquens. » Eo dicto perculsus herus, seculo sperto, ad religionem se constitit. ENGELCR. Serm. 2. Pasch.

Occultis pauperibus subveniendum.

P. Theodorus Van Minister Ordinis S. Francisci, qui Bruxellis triginta milibus pestiferorum extremae Sacramenta administravit, a viro nobili ad lautam mensam invitatus rogavit, ut vellet de tot ferculis unam alteranve lancem in pauperis tectum deferri curare. Annuit herus; at ille famulo lautam lancem tradit, et mappam imposit, jubetque servum recta ad forum pergere, et ci domum lancem inferri, ad cuius januam mappa a vento deferretur. Servus obsecutus, ubi ad magnifici officii fores vidit mappam excidere, nihil inopie illie suspicatus, reddit re infecta: jubetur a P. Theodo redire, et facere, quod ante fuji jussus, sed mappa eodem loco excessus est. Adit igitur, et intra aedes admittitur, et numerosos prolem reperit tunc siliquas pororum comedentem. Idem in festo S. NICOLAI §. I.

Misericordiae illustre specimen.

Salmantice fuit mercator prædives, qui

alea omnia perdidit, simul et Dei timorem, et amorem: hinc Deum summo odio prosecutus, omnia sclera excoxitavit, et fecit: et ne quod prateriret, Navarri Casum summam legit. In eo ubi venit ad Tractatum de Confessione, et poenitentia, gavisus nova peccandi occasione, et sacrilegio confundit, statuit id agere, et ipsa agit. Sed Confessarius suspicatus e confundi modo, hominem angit, et pudorem subesse, multa de Dei misericordia dixit, hortatus ad ingenuum confessionem. Tunc miser intus commotus, inter lacrymas, et suspiria Sacerdotem rogat, an tantis peccatis sit venia locus? Quod ubi abunde intellexit, omnem vitam illi exposuit, et animum ad religionem adiecit, totus jam atius; in ea triennio vixit, ac viribus deficiens, Crucifixum amplexus peroravit: « O quam pudet me vita præterita! Sed talis debet esse Dominus, qui tantum peccatores in gratiam recipere. » Ita pie obiit. Idem DOM. 2. post Pasch.

Allud ejusdem.

Pater quidam filiam propriam adamavit, et corrupit; mater suspicata scelus (Agalma dicta, lecta pietatis Matrona), filiam scelerat despixit. Filia indigotata matrem veneno tollit. Pater dominum reversus id in filiam quidem minus castigavit, verbis tamen eam gravius, quam putabat, perstrinxit. Ipsa etiam se patri jam odiosam rabi, nocte patrem stertentem securi obturauit. Fugit inde, ablata praincipia supellecili, ac se Deum non devotus, in omne scelus projecta. Forte in templo concionatorem audit, misericordiam Dei laudantem: inde commota, post concionem Ecclesiasticum adit, dicti veritatem exquirit, confiteatur, et poenitentia loco jubetur denuo die proximo concionis adesse; ubi tanto copit dolore de peccatis suis obrui, ut illico sit mortua. Ibid. §. 4.

Vindicta laudabilis.

Godefridus ab Aschauen Episcopus Ille bipoliensis cum aliquando tempestas, et grando omnes pene in agro fruges perdidiisset, dixit, se ultorum in Deo hanc jacturam, ac splures modios frumenti, quam alii annis, in pauperes erogaturum. Et paulo post factus est

Imperii Princeps. FRID. SPEC. l. III. c. xxx.

sed antequam adesset, moritur. ENGELCR. Dom. 4. post Pasch. §. 5.

Vocatio mirabilis.

Quidam salutis studio solitaria vivens, ab aliis fuit laute habitus submissis cibis; ibi vocem audit. « Ave, paste porce. » Advertens igitur ea voce suum otium et commoda reprehendit, peregre ivit. Iterum autem audit: « Salve, pecus errans. » Anxius igitur, quid faceret, cum nec solus nec peregrinus Deus eum velit esse, statuit se obedientius subdere. Cum igitur in eremo ad Abbatem iret, ac ei dixit: « Salve, fili obedientie, implens voluntatem Dei. » Discip. in Prompl. O ex. 3.

Fidei Catholicae estimatio.

Audivit Leopoldus aliquando ab Augustino Patre Ferdinandu II dici, suis se regnus renuntiatur potius, quam ullam amplificande fidei occasione neglecturum, malleum cum conjugie se ac liberis solo Scipione instructum ire in exilium, ac solo pane et aqua vitam trahere: malle se in frusta concidi, quam injuriam Deo, et Ecclesia illatam tolerare: orage se demum Deum, ut si morte sua Catholicam religionem promovere possit, toto mundo spectante ab infami carnifice capite plectatur. NICOL. AVANT. vit. p. 3. c. II.

Vocationis neglecta pena.

P. Nicolaus Lancius Romæ in convictu Romani seminarii anno 1402 juveni præstanti octodecim annorum exercitia tradit, que magna pietate obiit. Confessus generaliter ante absolutionem petiit, an peccatum esset, non exsequi divinam vocationem. Pater ei respondit, cum sit consilium, non præceptum, posse sine peccato negligi; sed multos damnari, non ob eam neglectam, sed ob peccata mortalia, in quibus Deus tales in sæculo morituros prævidetur. Ita hunc juveni contigit. Profectus enim ad Academiam Maceratensem, ubi iuri operam dedit, feminine amore captus a rivali jussus ab ea abstinere, cum reddit noctu, lucente luna, ab eo pugione confuditur. Confessus Confessarium inclamat,

Dei summus osor ope B. Virginis conversus.

Fuit in Hispania homo sceleratus vita, et flagrabit vehementi in Deum odio, certus unquam confiteri, vitavit omnes conciones, et privatas communiones. Aliquando noctu vigilanti adest B. Virgo, et benigne cum intuita, eum ita eo aspectu emolit, ut laevians feditatem suorum peccatorum agnoscat. Unde ager summo mane ad se vocat e Societatis Collegio Sacerdotem. Mittitur P. Jo. Eusebius Nierembergius (qui hanc ipsa scribit in vita S. P. N. c. xxxii.) cui omnia vita acta detegit exactissime per tres horas. Tam serio, subitæque mutationis causam rogit P. Eusebius; cui alter ait: quod audisset, ad salutem conducere, B. Virginem salutare Angelica salutatione, se illa usum esse. Vovit dein, si convalesceret, religiosum se fore. Urget tamen Pater, ut a Deo felicem sibi a vita transitoria impetraret: quod ultimum induxit Deus, et ita pie mortuus est. Idem in fest. Assumpt. §. 4.

Dignitas in panam data.

Cum Phœnix Imperator horribili strage seviret, quidam servus Dei humiliatus cum Christo expostulabat: Domine, cur fecisti cum Imperatorem? Cui responsum a Deo delapsa vocet: « Quia non inventi pejorem. » ANASTAS. NICENS in quest. S. Script. quest. 15.

Veri servi Christi qui?

Anno 1464, B. Margarite celssissime nobilissimeque stirpis feminine, cum ab aliis multa pateretur, B. Virgo dixit: « Ille solus meus et filii mei servus est, qui semper paratus est tantum pati, quantum homo moribundus. » Christus vero dans ei tria specula in manibus addidit: « Elige unum horum. » In primo autem scriptum erat aureis litteris: « Mera injuria. » In secundo: « Mera infirmitas. » In tertio: « Mera verbera ab hostibus. » Cui illa a B. Virgine animata: « O Domine, inquit, si vis, concedo omnia. » Tum Christus: « Accepe, et habebis vires, ut for-

titer pugnes. » P. GASPAR. TAUSCH. in Matre dolor. l. III. praxi 4. §. 3.

Taurus in honore S. Marci cicuratus.

In pluribus Lusitanie locis, Festo S. Marci Parochus loci et cum multis suorum in sylvan tauris ferocibus plenam, aspergensem unum de ferocissimis aquaustrali, Marcum appellat, qui mox sequitur implacantem feritate omni posita, cen catulus, aut agnus. Ingreditur igitur templum per confertam plebem, assistitque ante principem aram rei divinae et conacioni, nunc eructus in pedes, nunc humi procumbens, tanta mansuetudine, ut licet a pueris laetus, et varie evulsi etiam pilis vexatus, ne se moveat quidem, totus blandus. Sacris peractis, eadem mansuetudine supplicabundus per Ecclesiam populum sequitur, donec a curione dimissus sylva et feritati pristine restituitur. Ex litteris inde 1673. missis.

Error de predestinatione ingeniose detectus.

Ludovicus Landgravius, ut habet Cesarius l. 4. hist. c. xxvi, propter deploratum vita lieentiam a viris religiosis non semel correptus, ut resipisceret, illud semper retrorsus. » Si predestinatus sum, nulla peccata potuerunt mihi regnum celorum auferre; si reprobus, nulla bona opera conferre. » Subinde in lethalem morbum incidit, vocatur medicus, qui ut erat vir prudens, et gnarus quid Ludovicus dixisset, oit ei, frustra se advoctum. » Si enim venit dies mortis tuae, inquit, non poterit te cura mea eripere: si vero moriturus non es, superflua erit medicina. » Ad hanc ager: » Quomodo sic respondes? » Tunc medicus ei mentis errorem detexit, et responsum ad medicinam animas transtulit. Unde ager convictus: » De cetero, sit, esto medicus animas mee, quia per linguam tuam medicinalem Dens me liberavit a maximo errore. » Idem Dom. 49. post Pent.

Conversio admiranda.

Juvenis incestum cum sorore commisit, monentem idcirco fratrem occidit: tum et

patrem, qui eum exhaereditum, et urbe pulsum in vita servavit, clam regressus in urbem peremisit. Sed ubi pro concione audivit illud Ezech. xviii: In quacumque hora; etc. confessus est magno cum dolore. Sacerdos eum jussit accedere ad altare, in quo fuit imago B. Virginis habens Christum mortuum in sinu suo, ubi Beatam Virginem enixe rogavit, ut sibi veniam a Christo impetraret. Inter has calentes preces cor ei ruptum est, et mortuus jacuit ante altare. Sacerdos superveniens ratus eum vivere, et quiescere, dum surgere jubet, mortuum reperit. Sequenti die jussit populum pro eo orare. Tum columba candida circumvolans in conspicu populi, schedulam, quam rostro tenuit, ante Sacerdotem proiecit, in qua scriptum fuit, animam hujus fuisse in celum deductam, antequam calor naturalis a corpore ejus recessisset. Eadem schedula Sacerdos Iesus est infinita Dei misericordiam commendare, siquidem sincere confiteantur. Disc. lit. M. ex. 24.

Beneficiorum pluralitas causa damnationis.

Anno 1238, Episcopus Parisiensis cum omnibus ibidem Professoribus Theologie in aula capituli Dominicanaeum collectis ventilavit questionem ilam: an licet plura beneficia possidere. Decidit fuit, non licet duo beneficia tenere, si unum annus quindecim libras Parisiensis moneta ferret. Tribus annis ante eadem questio fuit agita ibidem, omnibus idem assertibus, praeter duos, quorum unus fuit Philippus Cancellarius Universitatis Parisiensis, et Arnoldus, postea copus Ambianensis. Cancellarius tandem ager lethaliter, monetur a Guillelmo Episcopo, ut opinionem suam deseretur, et unum de duobus beneficiis suis deponeret. Renuntiavit promisit, de suo tantundem ei datum, quantum valeret alterum beneficium; sed nihil effectit. Cancellarius eni ait, experiri se velle, utrum plurium beneficiorum possessione possit esse causa damnationis. Ita moritur. Post paucos inde dies dicto matutino videt iuxta se migrum umbram et velut hominis. Episcopus nihil territus, crucis signum efformat, ac rogat, num sit in statu salutis? « Ego, ait umbra, sum impius Dei, et ejus infelix creatura. » Jussa clarius eloqui, pergit: « Ego sum anima Philippi Cancellarii.

o quanto satius Deo servissem, etc. » ENGEGL. de Assump. B. V. §. 4.

Merces mundi vana pre Christo.

Lucie civitate Italica agyrtia quidam, suis odes subsistens, et lyram pulsans stipendie mendicabat, extrusus undique, et illusum moestus in templum secessit, et ante argenteum Christi imaginem consistens quiescit. Secundo, ob pertinaciam in defendenda contra tot Doctores pluralitate beneficiorum. Tertio, ob lubricitatem, et lasciviam, cui diu fuit subiectus cum consciorum magno scandalo. Tum damnatus querit ex Episcopo, an jam adsett finis mundi? Cum autem Episcopus miraretur, utpote Doctorem haec rogare: amon videtur se vivere; omnes autem homines ante finem mundi mori debere: « Noli mirari, ait umbra, hanc quiescentem, quia nec scientia, nec opus, nec ratio est apud infernos. » His dictis evanuit. Episcopus autem Clero suo rem omnem exposuit. STEPHAN. Monach. p. 4. cont. 2. c. XXI.

Rara conversione puella Daemoni despontata.

Aliud simile.

Ager Sacerdos Thomam Cantipratananum (qui fuit Episcopus Camberiensis, discipulus S. Alberti Magni, et conscipiulus S. Thomas) ad se in supremo sorario vocavit, ut morientis esse vellet solatio, et auxilio. Thomas hortatur, ut unum et suis beneficiis rejiceret, scire cum, utpote hominem doctum, id doctorum virorum sententia nefas esse. Idem rogat cum lacrymis praesens ejus consobrinus: sed frustra: moriens, cum vocem perdidisset, signum dedit, nelle se beneficium resignare. Moritur, damnatus ob hanc, ut ipse cuidam Religioso ex Ordine S. Dominici aperuit, causam unicam. PAUL. BARRI de morte Pauli et Alexandri c. II. ep. 5.

Vana spes in hominibus.

In Belgia nuper vir insignis moribundus imploravit auxilium uxoris: at illa negante, id esse in sua potestate, filium rogat primogenitum qui cum et ipse genitus diceret, se dolere, quod juvare patrem non posset; vocat secundum, tertium, et ceteros ordine filios, et filias, deinde famulos, et ancillas, quemquam singulatum compellans: cum vero omnes dicenter dolentes, se open ferre illi non posse, ingenui, et dixit. « O vanas hominum curas! Tantum tibi, puxor, vobis filii, filiae, sudavi, et nunc a vobis deseror!

TONUS V.

et ad se evocat: habere se paucula, que illi dicat. Accedit ergo, fugam honoris colore excusans. S. Petrus denuo eam humaniter salutatam, jubet secum considerare seorsim, et salutaria cum illa loquitur. Inter in obverso angulo ipse spectum stygium videt, quod mariti specie, femina minatur exitium, si Petro verbum respondeat. Quia igitur vir sanctus humanitate sua nil apud eam effect, ultra ei, scelus et totam rei seriem exponit, et occasionem, qua fuerat seducta: ingentia

3

flagitia, que cum Dæmone patravit, et omnes ejus pravas cupiditates, consuetudines, et cogitationes. Ita commota et fulmine icta, ingemit, dolet, veniam petit, humi precombit petens peccatis, et stygio mariti liberari. Igitur S. Petrus pro potestate Dæmonem alligitur, jubet eum a feminis recta in oreum descendere, ubi ad diem iudicii usque alligatus permaneat. Et illico Dæmon evanuit. At illa jam libera, tota se S. Petre permisit, et confessa priora scelerata, p[ro]ximis, ac paucos annos sancte obiit. Quæ res dein vulgata multos ad penitentiam adduxit. In vita S. Petri de Alcantara.

*Imagines SS. Dominicæ, et Francisci
ante ipsos pictæ.*

Centum, et amplius annis in templo S. Sophiae Constantinopolis visebantur duas affixa imagines: una S. Pauli cum hac epigraphæ: ἀγιος Παῦλος, Sanctus Paulus: altera S. Dominicus, καὶ ὁ Δομίνικος, Bonus Dominicus, et ne alium crederes, vestem gerebat, qualiter deinde S. Dominicus, et Ordo universus. Venetiis autem Joachim Abbas, qui septuaginta annis vivere ante desit, quam vivere inciperet Dominicus, in eadem S. Marcii duas tabulas appendit, quarum una referbat S. Franciscum grisea veste, fune praecinctum, pedibus nudum, cisticariis in manibus pedibusque, lmo, et lateris vulnera: una manu crucem gestabat, altera librum. S. Dominicus autem in ueste, qualiter hodie Dominicaneri gerunt, una manu librum habebat, altera uestum concionantis præ se fererat sub hoc, et ille legebatur hæc Epigraphæ: Sanctus, Sanctus. Praelutus istud Abbas vaticinio S. Zacharie Prophetæ c. 1: Et assumpsi nihil duas virgas, unam vocavi Decorem, alteram Funiculum: et pavi gregem. Sancti Dominicorum virginem vocavit Decorem, ab habitu, et puritate, ac candore virginea, qui S. Dominicus, et Ordini datus est, et habet lillum pro insignibus. S. Francisci vocavit Funiculum, quo scilicet praecinctus erat, in signum penitentiae, et vita austerioris. Et hac et illa virgin Christus olim pavit gregem. Pavit etiam S. Dominicus, et S. Franciscus. De virgin Funiculi S. Francisci dictum est Isa. iii: Erit pro zona Funiculus. JACOB. LOTNET. de S. Dominicis. §. 5.

Mirum de S. Dominico præsagium.

Cum die festo S. Dominicum mater adduxis set ad audiendam Missam, Sacerdos, qui tunc faciebat Sacrum, cum ad populum conversus pro more dicere vellet: Dominus vobiscum: ad puerum dixit: « Ecce reformator Ecclesie! » Mox cognito errore ut putabat, deno conversus dixit: « Ecce reformator Ecclesie! » cum dicere vellet, Dominus vobiscum. Ubi autem Sacerdos ad librum reddit, recurrente iterum, ut credebat, errore suo, ad medium Altaris jam tertio regrediens, emititur tandem dicere: Dominus vobiscum. Sed et tertio protrulit illud, oculo, et voce ad puerum conversus: « Ecce reformator Ecclesie. » Matri dein sollicito, quid sibi id vellet, Episcopus rogatus dixit: « Quot essent verba Sacerdotis tot esse de puer oracula. » Ibid. §. 5.

*Examinis pro Episcopatu subeundo
metus examinata.*

Cum Romæ quidam coram Clemente VIII pro Episcopatu Genevensis esset examinandus, aderat et Hispanus, vir doctus, eadem de causa examen subituras, qui ubi vidit praeter Pontificem, tot Cardinalium, Episcoporum, Generalium, Ordinum, ac Doctorum consensem, ita extimuit, ut deliquum passus debuerit offerri: solarium eum jussit Pontifex, expedita jam esse litteras Episcopatus ei concessi, sed nunquam se collegit. Itaque in hospilio suo, quo erat inde deportatus, moritur, metu examinatus. In vita S. Franc. Sal. I. iv.

*Judei: montibus mirabiliter coeuntibus
conclusi.*

Cum venisset Alexander M. ad montes Caspios, miserant ad eum filii captivitatis decem tribuum (ex edicto enim tenebantur, egredi non licere) postulantes egrediendi licentiam. Cumque quiesceret causam captivitatis, accepit, eos recessisse aperte a Deo Israel, vitulis aureis immolando, et per Prophetas Dei predictum esse, eos a captivitate non redituros. Tunc respondit, quod arctius eos includeret. Cumque angusta viarum obscureret molibus bituminalis, videns laborem

APPENDIX HISTORICA.

humanum non sufficeret, oravit Deum Israel, ut opus illud completeret. Eo accesserunt ad se invicem prærupta montium, et factus est locus immeabilis: ex quo liquido apparebat, non esse Dei voluntatem, ut exeat. Egredientur tamen circa finem mundi, magnam hominum stragem facturi. S. ANTONIO. p. 4. tit. 4. c. ii. §. 10.

*Miraculosa trium Fratrum e captivitate
libertas.*

Tres Fratres Ordinis Equestris S. Joannis ex Picardia oriundi, in Gibellino presidio,

pecus ablatum recuperaturi, insidiis occupati, sunt ductique Ascalonem, donati sunt Soldano Caius Praefectus Egypti, a quo jussi severe, post mortis minas, fidem Mahometi sequi negantes, in carcere tetrum mittuntur, aqua et pane vivunt. Tentati ad sacrificia promissi, et argumenti, reprehensique a Soldano nihil credunt. Ille mittit filium Ismeniam, ut eos alliciat ad Mahometem; paret illa, illi persistat, de sua constantiâ, de Christo, et B. Virginis multa ei dicunt, abit illa dubia sue religionis; illi interea traduntur in deteriorem carcere, filia pater claves tradit. Mane afferit illa, ut fuit iussa, aquam et panem, excusat victus tentatum, iterum disputat de fide, maxime de B. Virginis imagine, jubet illos eam conformatre; promittit invicem libertatem, et laetiorum mensam, illi petunt instrumenta. Frater, qui ut alii duo, ignarus artis sculptoriae, imaginem promisit, a duobus reprehenditur, ob levitas punienda periculum, rogat Deum pro imagine, obdormiunt, per Angelos interim imago B. Virginis adest, cum luce, et grato odore et musica; veniente Ismenia manent immoti, donec ad se reversi imaginem ostendunt, artificem imaginis detegunt. Illa Mahometum ejurat, promittit baptismum se recepturam, donatur imagine, clam veneratur imaginem, patrem adit, fugit, illos paulatim fleci. Nocte sequenti apparit B. Virgo, baptismum, et siuum ei Nomen spondet. Colligit sua, nocteque media ad carcere sponite tendit, exicit. Ambulant securi per medium urbem, portis urbis sponite apertis; aquam seu flumen obvium Angeli ope transmittunt. Cumque quatuor horas nocte progressi essent, illa fatigatur. Obdormiunt omnes; subindeducuntur in Picardiam: mane pastorum offendunt, a quo intelligunt, se in

patria esse, Turcicæ lingua ignaro pastore. Illa secuta, Frater imaginem ad arborem relinquit, reddit, madidam a novo fonte repetit, promittunt templum imaginis ad arborem: cum ob incommoda, duce pastore, locum mutant; domum redditur imago in horto gravior fit, deponunt; colligunt ex hoc ibi locandam imaginem. Post preces fit levior; domi ipsi hæc excipiuntur. Illa baptizatur ob Episcopo Laudanensi; diciturq[ue] Maria. Illius concessione pro hospitali sacellum erigunt; nocte vero imago ad hortum reddit, idque his, ergo in horto templum edificatur. Illa sancte vixit cum trium Fratrum matre. JAC. BOSUS l. 1. p. 4.

Plato Christianus.

Boetius sit, quod in tumba Platonis reperta est lamina aurea, in qua scriptum erat: « Credo in Filium Dei nasciturum de Virgine, passurum pro humano genere, et die tertia surrexeretur. » BOET. de dist. Schol.

Pueri septennis admiranda vita.

Frater Thomas de Brabantia scribit, ut sequitur. Erat in Flandria quinquennis puer, tanta prudentera preditus, ut, cum aliquot Religiosos e S. Francisci familia vidisset, a suis parentibus ferventer petierit, eo habitatu vestiri, cui etiam vitam, et mores ita conformavit, ut nudipes incederet, pecuniam nunquam attraharet, riebatur singulari modestia, servabat statu precandæ tempora, sobrius, serius, prudens, sones et juvenes hortabatur ad virtutis studium: septennis demum moritur. Priusquam moreretur, confessus est, communionem tamen eti pectorierit, non accepit: parentes tam subitocessus suo moestos consolatus. Eodem momento quo mortuus, eius religiosus vestis disparuit, nunquam amplius visa. Cum effugeretur, Religiosi dicti Ordinis incipiebant canere: *D[omi]n[u]s profundus*; sed occulta vi impediabantur, ut pergeret in illa lugubri oratione, et cantu non possent. Qui haec scripsit, ipse hoc impedimentum præsens expertus est. Parentes exemplo filii iniciati, seculum deserunt; pater S. Dominicus, mater Cisterciensium Ordinem inreditur. SCLEENHILFF. c. xix.

Martyrium scenicum.

Beatus Joannes a Cruce primus e viris, qui e Carmelitis reformationem S. Theresiae scutus est, in omni vita erat martyri avidus dicitans, id esse Ordinis sui, martyrium expectare; cuius sub redditum S. Elias multi sint futuri compotes. Sepe exercitii causa cum ceteris suis Religiosis aliquo martyrii simulacrum representabat: ibi unus agebat personam tyranni, alter judicis, alius accusatoris, ali carnificis, ali testium; et sepe tam serio joco res agebat, ut qui fuit accusatus Christianae pietatis, quasi serio res ageretur, etiam sanguinem pugnis extusum profundere. Ipse autem pleniusque martyr res personam affectabat, atque ita tyranno respondebat, velut ab eo re ipsa captivus teneretur. **PACI.** BARRY in cent. ill. Domus Dei c. II. n. 2.

Debitum ob amorem Christi liberaliter remissum.

Petrus Gironius, Urenae Marchio, homini domesticis, qui octo milia aurorum absulerat, e fuga retracto, et in carcere maledictis furenti, praecäre ignovit. Jussit feria sexta majori, reum in templum adduci, cumque humi crucem de more adoraret, vicinam in pelvam, stipis nomine, acceptas ab homine injurias omnes, ablatumque ab eo aurum, veluti jaceret, liberum jussit abire ac valere. Ruo. I. 4. c. v. n. 6.

Pietas in parentes a patre docta.

Multis abhinc annis in quadam pago apud Samnites, juvenis quidam, cum velut uxorem ducere, parentem annos ultra centum natum volebat rur alegare velut exulum, et juventuti sua, et conjugi invisum: eumque domo exigit, acrus exultatum attraxit; quem cum ad ostium villa produxisset, ac vellet discedere, senex lacrymans oravit, ne tam cito discederet, sed saltem ad mensam usque perduceret; eodem enim patrem summ a se fuisse olim adductum. Erat autem mensa, lapis in summo rure sub patula queru, ad prandia et compotationes expositus; hac re ille velut percussus, inquit: « Mi pater ea-

demne injuria a te illata est parenti, neque aliter mecum agetur? Hecne merces, et grata filiorum mens in parentes? » Igitur illico mente mutata patrem dominum reduxit, in precipua, et commodiori aedium parte locavit, ac in nuptiali cena summum illi locum dedit, ac semper deinceps illum coluit. **NICUS ERNEST.** cx 41.

Eneas, siquid eminentissimus Vates ad fidem scriptis, Auchisem patrem tam pie coluit, ut capito filio per medios hostes et flammas humeris impositum, in Iam usque montem tulerit magis inter eundum grato operi timens, quam sibi ait filio, aut Creuse conjugi, que e vestigio sequebatur. SABELL.
I. III.

Venia hosti data.

Eques quidam ab inimicis suis circumventus grave vulnus accepit, et injuriam ulcisci constansissime voluit, ut placari non posset. Interim ab Capuccino egregio concionatore illuc transeunte invisit, rogatus ab amicis, multaque de venia ille dicebat, ut tandem alter annueret, se eis ignorare; quoties autem vulnus curabat, recrudescente dolore, iterum injurie succensebat, ac hostibus suis. Id ipse Iesus cum animadvertisset, Deemonis asta agi, ut iterum odia illa redirent, vetuimus ante vulnus curari amplius, quam tabellio accitus in publicas tabulas retulisset, hos tibus signovisse. Eo facto cum medico vulnus aperiret, sanatum obductumque illud inventit, ut via cicatrix vestigium ostenderet. **Idem ex. 48.**

Fructus Catechesis.

P. Edmundus Augerius S. J. Confessarius Henrici III. Galliae Regis, in articulo mortis utrinque ad latus vidit adstare ingentem numerum parvulorum, quae Christiana olim doctrina imbuiebat, qui toti alacres aderant, eum ad celum deductori. Hic subit pia curiositas Patris animum, ut rogaret Deum, num alium fructum in animarum salutem fecisset. Cui Deus respondit, eum insuper quadragesima millia Haereticorum convertisse. **BARRY.** p. 3. c. ii. devot. praxi 5.

Eadem miracula comprobata.

P. Ignatius Martinez S. J. vir sanctus sexdecim ultimos annos, nihil, nisi catechesis, parvulis tradebat, tanto solatio, ut rogaret moriturus Superiores, paternent secum arundinem illam sepeiri, qua in catechesi uti solebat. Semel pronouise in catechesi rogarbat, num adesset aliquis, qui vellet salutationem Angelicam recitare; cum rustica reverendula nemo vellet dicere, Infans sex mensium ab ubere matri pendens totam salutationem illam ad finem usque memoriter recitavit. *Ibidem.*

Hæreditas in pauperes distributa.

Constantinopoli vir erat prædives, et pauperibus mire addictus; unde consentiente filio, quem habebat, omnia bona pauperibus erogavit: rogato prius filio, num paterna bona vero Deum curatorem mallet. Cui filius dixit: « Divitiae tue hodie sunt, et cras non erunt, Christus autem manet in aeternum. » Igitur pater bona omnia xenodochis, egentibus, et aegris distribuit, nullis filio relictis. Qui tamen contentus, et Christi ope nixus videbat alacer. Interes mirata urbs tota est, et patris, et filii piatam, pauperem tamen esse filium sinit, donec Deus illi caute prospexit. Erat Constantinopoli vir nobilis, cui unica erat filia, qui cum conjuge deliberans, num eam opulent, an pauperi sed morato marito traduceret, suadente uxore, pauperem ei dare constituit. Statuunt ergo, ut bene mane uxor ad templum iret, et quem primum videret ingredi orandi causa, is maritus filie allegeretur. Altero mane matre ornante, juvenis hic ingreditur, quem illico mater per servum ad se accersit; a quo multa percontata, ubi intellexit, quid quis pater se volente egisset, mater gavisa, « Tu es, inquit, quem hodie in templo quassivi; » et mox dominum adiuncto, annuente patre, volenter filiam despondet. **Idem p. 4. c. ix. praxi 4.**

Præsagia mortis varia.

In familia Prichoros Kiorum varia habent mortis præsagia. Si quis enim est moriturus venator, tunc canes, tibiae, et voces venantium audiuntur; si quis equos amet, hinni-

tus; si quis musica delectatur, cantus personat. Illeo omnia aguntur in castro Skocziczi. In eadem familia habent, et hoc: est Pezetrici in templo duobus Clatonia milliaribus in altari e dextro lateri statua S. Joannis Evangeliste, quæ quoties ex illa familiæ aliquis est moriturus, in terra manus absque ulla lassione inventur, cum tamen sit ferè in summitate altaris collocaata. In familia Strogicki supra templum aut aliquod castellum eorum albus passer videbatur. In familia Genissecki de Auguszdi hydra stannea sua sponte operculum cum strepitu claudit. In familia Dlavoroskiorum ita cista magna claudit. In familia Klenoroskiorum in templo Parochiali in arce eorum Polina ad Missam sacrificium lumen extinguitur. In Klenoroskiorum ante mortem eouspiam feminam lugubri habitu inrat per fenestras. In familia Steronbergiorum in templo Parochiali noctu lumen visuntur, quæ si in dextera parte, masculus moritur; si in parte sinistra, femina. In arce, et familia Schwamberg alba feminam familiaribus se insertit, nulli noxia. In arce Kamen familie Malowez tria lumina prodigiouse accensa, et horulum arcis obuenia. In familia Kolvrat uno millari a Luna civitate in monasterio Rozow lapis sepulchrals sudat, quo ad heros delato ad P. Priorem, qui est Ordinis S. Augustini, tota familia convenit, et post confessiones mortis arbitrio expectant. Familia Lobkowiz habet pro signo mortis campanulam sponte impulsam. **P. ALBERT Konosck.** c. vii. Notat.

Gentiles alias ad fidem adducentes.

Adolescens gentilis P. Petro Almeida numeravit, quosdam Mauros cupere Christianos fieri, sursum iras, et sannas timere; egitque ita eorum causam, ut Pater Provincialis ei litteras ad arcis Lusitanæ Praefectum daret, quibus rogabatur, iis Mauris presidio esset, quare idem adolescens paulo post novem Mauros adducit baptizandos, ipse autem in suis erroribus adeo mansti obstinatus, ut ne verbum quidem de conversione sua audire vellet. Idem omnino egit Maurus grandavus, et mediocris peritissimus Goe: is volentes ita duos filios, ac totidem famulos, ad P. Franciscum Barretum deduxit, rogavitque, ut eos vellet baptizare. At ipse in alterius salute officiosus suam neglexit, in gentilismo obsitatus. Ex ep. illinc missis.

Vocationis desertæ pax.

Studioſus quidam anno 1609. a patrum Capuccinorum familiâ retardatus, ut amitteret illum animum, Mussipontum mittitur, ubi tertio post mense lethali vulnera saucius patri nuntiatur. Filius parente superveniente tribus tantum horis supervixit, alieno quidem scelere Iesu, pro auctore ipsi deprecatus a patre veniam est, tum in fine causam mortis exponens: « Vides, inquit, pati, mi Pater, quem nuper Christi cruce in Capuccinorum insignitum passus non es ad asta tutam viam appetere, cumdem alieno facinore crudeliter morientes videlicet cogeris. » *SODALIS PARTHEN.* I. II. c. vii.

Excommunicationis virtus..

Anonymous quidam Monachus in Scetana solitudine aliquandiu sancte moratus, denum jugum deseruit, contumacia penas detrectans. Alexandria gentilibus exceptus, cum fidem deseruerat nollet, capite multelata corpore canibus extra urbem projecto. Fidelium opera latum sacrario corpus, cum sub Missa diceretur; *Catechumeni egrediantur*, tumba secunda tracta extra templum omnium stupore concessit. Cuius rei causam quidam cognovit divinitus, scilicet, quod Monachus parere recusaret, anathemate percussum, non potuisse in templo manere. Illo soluto mox quietit eo loco, quo primum positus erat. Quanta res inobedientia, quam nos martyrium sati potest expiare, quod tamen operit multitudinem peccatorum. *KODERUS* in *Virid.* p. 4.

Abstinentia acerto potu mirabiliter impetrata.

Anno 1610. civis quidam Suffitii adeo erat in haustum vini cretum propensus, ut dicere mori se malle, quam eo potu abstinere. Ei dormienti candidissimus puerulus ter adstitit, ab eo potus dehortatus: sed ille voces eas insuper habuit, donec pernam sensit observationis. Graviter enim corpore, et animo labore copit. Quare voto se obstrinxit, cum se potum non amplius haustum. Tunc apparuit ei B. Virgo cum Infantolo, qui pre-

gaudio ex ulnis B. Virginis exilire videbatur Ex in facilissime abstinuit, mirante tota civitate: quin fateatur, se, si totus sibi mundus offerretur, velle ne vel guttam sumere. *KANOWSKI* in annot. c. vi.

Litanie omnium Sanctorum salutares.

Dominicani olim gravibus malis, et persecutionibus pressi, in templo ad eas avertendas Litanias omnium Sanctorum instituerunt recitare, tam felici successu ut motibus compensis, secularies dein qui sciabant, ex quantis malis quo remedio fuissent crepti, dicere vulgo soliti sint: « Cavete a Litanis fratrum Predicatorum: mira enim operantur. » *CALIXTO.* B. V. 45. Juli.

Aulicismus laudabilis.

B. Frater Joannes Ordinis S. Francisciorum tulanus mira studebat Dei gloriam promovere; qui, cum Salmantica esset, ubi tunc Rex Castello degebatur, ac Regis palatum adiret, stipis petendae causa, jussus est conclave regium intrare, ubi tunc Rex prandebat. Illic B. Frater advertit diligenter accurate mentem ad omnes ritus, quibus Regi inserviebatur ad honores, et reverentiam, quam Regi exhibebant, ad suavem musicam, quae accinebat accentibus Regi, ad vasa aurea, et argentea, que in abaco erant, ad omnes denique motus, et apparatum regie mente. Inde domum reversus, statut eadem obsequio Christo exhibere, que viderat Regi praestita. Adit igitur templum, et comportat omnes calices sacros, et patens coram Veneribili, tum eos incipit compledere, ac velut instrumenta musica ad edendum sonum compellere, quibus, et ipse suam vocem adjungit, modulatus, ut potuit; interim iteratis genulflexionibus, et reverentia Veneribili sepius exhibita auctorum more, cum admiranda pietate, que omnes adstantes ad studium divinae glorie accidunt: qui attonti tam raro spectaculo, viri inde poterant aveli; dum ille diu suam pietatem continuaret, ac sepium exclamaret: « Tuus es, tuus es hic honor, quem exhibeo, o Rex coeli et terrae, qui honore dignus es: » Ita diu perrexit, nulla habita adstantium ratione: donec bene fatigatus, lacrymis madente

vultu, animo incenso, oculis in venerabile defixis, se humi tota, ac porrecto corpore prostravit, animi suspiris debilitatem corporis supplens. *BARRY.* 3. praxi 4. anni Sancti.

Mirum ad sanctitatem comparandum motivum.

Columba Reatina audit Concionatorem dictem de ingenti numero Sanctorum: pro argumento aiebat ille singulas urbes habere proprios, et indigentes Sanctorum, quorum multos reconshebat. Tum illa, cum nullum audiret a patria sua nominari, cum tribus aliis plurius statut Concionatorem adire, et rogare, num nullus Reatinus esset sanctus. Ille negabat, ulla scire, cupere autem, se ut ille sint prime, aut una saltem eorum. Gavilae hispno ressortia sunt, penes quam ea dignitas esset futura. Sors Columbam attigit. Quare ab Sacerdotem reverse, cuipunt eam sortitionem ab eo ratam haberi. Ita Columbe sorte imposita est necessitas, ut sanctu fieret, prout facta est. *Idem p. iv. c. iii. praxi 6.*

Innocentia cum gaudio manifestata.

E Societate quidam nobilis Matrone conscientie praeerat eximia forma predite, non minori pudicitia; hanc juvenis deperbat, qui, quod videret, Matrone pudorem salvum fore, quandom a Patre defendetur, Patrem ab illa per criminationem avertit. Superiorum enim adit, ac fictis testibus probavit, cum diuturnam cum illa stupri consuetudinem habuisse. Ite Pater innocens accusatus, graviter luit; in vilibus enim muniberibus occupatus fuit: que tamen fortiter olivit. Interim criminatus lethali morbo oppressus, cum confiteretur, inter alia hoc aperuit, se Patri injuriam fecisse. Tum Sacerdos asserens, cum absolvi, nisi restituta fama, non posse, meum alteri incussum, qui Sacerdoti facultatem dedit faciendi, quod videretur. Tum ille ren ad superiorum detulit, qui Patrem gavisus et amplexus innocentem, cum antiquo loco restituit. *NITIAS* ex. 13.

Pericula castitatis vitanda.

Recensuit Nicio P. Franciseus Rocca S. J.

ejus Confessarius, ut sequitur. Abbas erat, cuius Monachia h[ab]et res domesticas volebant opera cujusdam muliercula uti; ille vero conatus est, periculi vitandi causa, hoc Monachis dissundere, quod tamen non potuit, quod credenter a sordida muliercula nihil immovere perieuli. Abbas igitur, ut eis errorem dextre ostenderet, quodam die iussit coquem cibos omnes ultra solitum sale condire. Ex facto, finitaque mensa, studio Abbas foras egreditur, asportatis celie non tantum, sed etiam putei clavibus. Interim Monachis ob salmos cibos siti proprie eneci, cum nec e cella possent, neque e puteo bibere, urgente siti in culina tandem eluviem (solam enim culinam in eum finem reliquit apertam) bibunt, ac reversum Abbatem ideo objurgant. At ille prudenter occasione usus, eos edocuit, quantum etiam in sordida muliere tempore tentationis perieulum immineat padori. *Idem ex. 31.*

Regnum exigua potentia.

Philippo II. Hispanie Rege cum filio adhuc prius Philippo III. venatum egresso, subitus imber ingravit; tum puer Patrem rogavit, vellet nubibus ac celo imperaré, ne plueret: Cui Rex respondit, se hoc non posse, esse hoc altioris potestatis: quibus intellectus puer, qui tam multa sepe audiobat de Patris potentia jactari: « Quid audio, inquit, o Pater! tam parvam rem prestare non potes? Quid, si quid magis postulassem? Jam plane conperio, te nihil posse. » Tum Pater: « Deum igitur time, qui plus omnibus potest. » *Idem ex. 74.*

Modestia a Crucifixo pensata.

Post Completorium olim quidam ex Ordine S. Francisci ex loco, ubi Crucifixus erat positus, insolentius ridebant, tum imago Crucifixi grandem clamorem edidit: unde illi attomiti cum Crucifixum aspicerent, viderunt vultum eius inflammatum, et oculos ira ardentes, veluti si Christus esset indignatus, ei loco, ubi ejus effigies esset, tam parum reverentiae haberet; neque irritum fuit prodigiū: illatenim deinceps ad omnem occursum magnum Redemptoris erant mira modesti; ii vero, qui erant aliquanto insolenteres, paulo post contabuerunt, et intra paucos dies sunt mortui. *BARRY.* p. I. c. viii. *devot.* 2.

Nuditas membrorum in somno vitanda.

Carpentarius quidam Religiosus, et ut vocant, Conversus Ordinis S. Benedicti, cum noctu quisceret aestate in dormitorio, ubi erat pro more lampas accensa, cumque se ad somnum invitaret, apparuit vultus enormous qui prope jacente lectum residebat, cuius funestae avis adventu exterritus, videt insuper propum suum lectum adesse duos Dremones humanae specie, qui versi ad vulturem, « Quid hic agis, inquit, nihil ab istis Religiosis obtines? Nihil, ait vultus, sunt enim signa crucis muniti in fronte, et aliquid ante somnum ex Psalmis mussarunt, et quia nihil proficio, huc me quietis causa contuli: sed unde vos estis? Successit potius vester conatus, quam mens? Omnino, respondens, venimus Catalauno, ubi militem induximus, ut vim hospite sue inferret, dein monasterium prætergressi, effecimus, ut illi ludi Religiosus moderator juvenem discipulum corrumperet. At tu inero pecus nihil hic agis, cum assistas Religioso huic, qui nos respicit; vides utique eum frigus captere, et indecenter jacere, nuda tibia extra lectum protensa: cur indecorum tibi non verberas! » Vix haec dixerant, cum alter Dremonus correptam asciam, quae sub lecto jacet, totis vibribus in Religiosum vibrat, et successisset iactus, nisi his auditis pedem intra lectum retraxisset: unde ictus homini destinatus lecti latu ligneum offendit, quo factio illico disperguntur, apparente tamen in ligno securis vestigio. Idem p. 3. c. ii. *praxi* 2.

Puella mirabiliter ad Baptismum perducta.

Alexandriae in Egypto quidam veritus ob debita perpetuos carceres, jam volebat se ex arbore suspendere: humi miserata nobilis puella adhuc gentilis, omnia sua bona illi offert ad debita expungenda, que ille acceptavit; sed puella deauperata, ut se deinceps sustentaret, turpi uestitu se aliuit, quem diu sectata, tandem erga agrotat. In extremo tamen prope agomen a Deo illustrata voluit Christiana fieri. Sed id eam angebat, quod infamis ab prioren vitam patrimum pro baptismio non esset repertura. Tum ecce juvenis adest ei persinilli, quem olim a laqueo suis fortunis eripuit, et intellecta mororis causa

eam consolatus, opem ei suam promittit, et abit. Mox reversus duos alios secum dignitate et specie magistratu similes adducit, a quibus ad templum deducta, et vocato Sacerdoti, baptizata est, uno eorum patrini vicem subeunte. Vicini, uti et Episcopus, mirabantur, prostitutis pueris ausum fuisse quemquam baptisatum conferre, et ejus patrinum esse. Episcopus præsestum, qui ad se Sacerdotem, qui ipsum baptizaret, evocauit rogat, ejus anuctoritate id egisset? Is respondit, a duobus e Magistratu eo se fuisse adductum. Ergo Episcopus ipse puellam iterum decubentem adit, et rogat, qui tandem boni egisset, cur a Deo baptismo esset doata (suspicatur enim Episcopus, aliquid divinitus contigisse). Illa tandem, fassate peccatricem, recensuit, quid cum desperato homine egisset. Idem p. 4. c. i. *praxi* 2.

Muri Monasterii osculo honorati.

S. Maria Magdalena de Pazzis amore religiosi vocationis visa est Monasterii muros exosculari; causam rogata dicebat: « Ah! sorores, annon aquum est, ut id agam? Hec sunt saxa et muri, qui me ab infelici mundo separant, et seculo loco thesaurum inestimabilem mee puritatis attinent. Hoc cogitatio me ad incredibilem dilecti mei amorem exstinguit. » Idem *Cent. 3. illust. c. xii. n. I.*

Tentatio behemens erga vetita.

Miles Sacerdoti confessus, hanc unam ponitientiam subire jussus, ut stans sub sylvestri pomo, quo acerbiissima poma et esui ingratissima fererat, nullum inde pomum comedeleret, cum antea sponte sua abhorret a tam agresti cibo; ita tamen post datum imperium cepit illis pomis tentari, ut dum secum conflictatur, nec vinci se contra mandatum a gula tam importuna patitur, mori pre vehementia appetitus, quem repressit, debuerit. *Specul. exempl. dist. 6. ex. 46.*

Mira Regiae in S. Martinum pietos.

S. Martino Episcopo uxor Maximi Imperatoris (viri ceterum a Sulpitio laudati, nisi quod impositum imperium vi, et bellum civile

Patientia probata et approbata.

non vivit, et qui sepe pios cum Martino sermones habuit velut Magdalena Christi ad pedes affusa, omnem Regiam dignitatem posteriore pedibus ejus habuit; ut denique Martinus a Rege et Regina compulsus fuerit pati, ut sibi omnibus remotis ministris a sola Regina serviretur. Ipsa igitur parat mensam, sellulam sternit, aquam manibus ministrat, cibum, quem ipsa coxit, afferit: dum enim eminus solo fixa immobilis et modestiam et humilitatem servientis exhibet, bibituro miscet, et proponit, finita cena mias colligit, et levit catellus illis pascitur. *Sepr. Sev. iv. vil. l. III.*

Dilectio ægrorum singularis.

Franciscus Titelmannus Capuccinus, vir admodum doctus, litterarum positiva cura, agros curabat; rogatus ab amicis ejus rei causam, digito in agros intento: « Hi, aie bat, sunt mei Chrysostomi; hi mei Augustini: quia superminet, juxta S. Paulum, scientie Charitas Christi. Ruo. l. I. c. vi. n. 25.

Mundi turpido ostensa.

Erat quidam nobilis in Austria totus mundi deditus, quadam nocte solus ante castrum suum in virgultum pulchrum floribus (ut melius de mundi pompa posset cogitare) descendit. Quedam igitur domina super humanam estimationem formosa, et honorata se ei presentavit, dicens: « Ecce adsum, quam tanto amore haec tu dilexisti, ad me accede. » Ille vero gaudens valde ipsam diligenter perspexit, se beatum reputans, quod aspectu et affatu talis domina perfervi dignatus fuit. Et illa: « Sicut me ante bene vidisti, ita me retro intuearis. » Vidi itaque in dorso eam plenam vermis, putredine, immunditia et foetore: itaque horror istorum omnem gloriam prius visum supererabat. Ad quod nobilis in stuporem raptus, et nimis territus est. Ad quem illa: « Ego sum gloria mundi, et tales sunt fructus mei. » Ad verba haec imago disparuit, et nobilis emendatus rediit, et mundo renuntiavit Deo vivens. *Discipl. Prompt. lit. M. ex. 69.*

Pax quomodo seruanda.

Erat duo fratres secundum carnem germani: verutamen utrique in spirituali proposito Monachi existentes. Insidabatur autem eis malignus spiritus, ut quoconque modo separaret ab invicem. Quadam autem die ad vesperam secundum consuetudinem ille junior frater accedens lucernam posuit super candelabrum. Faciente autem malitia Daemonum, ruvit candelabrum, et extincta est lucerna. Per hanc occasionem invidiabatur eis Diabolus, ut eos in literu accenderet. Surgensque senior frater, cepit percurere fratrem suum. Ille vero prostratus in terram deprecabatur fratrem suum dicens: « Magnanimus esto, Domine, et ego rursus incendam lucernam. » Ergo quod non respondit ei turbulentum verbum, malignus spiritus confusus statim recessit ab eis. Et pergens eadem nocte nuntiavit

principi Deemoniorum dicens: « Quemadmodum propter humilitatem illius, qui prostratus in terram veniam postulabat a fratre suo, non prevalui in eis; vidensque Deus humilitatem, et voluntatem hujus Monachi effudit super eum gratiam suam, et ego sentio me valde torquei, atque cruciari, quemadmodum non prevalui eos separare ab invicem. » Haec ergo omni verbis cum audiret idolorum Sacerdos, qui ibi comprobabat, compunctum est cor eius in timore, et amore Domini nostri Iesu Christi. Considerans etiam, quam magna seductio, et perditio animarum est cultus idolorum, reliquias omnia statim festinanter ad sanctos Patres ad Monasterium perrexit, et retulit eis haec omnia, que per malitiam Deemonis inter se loquebantur. Cithaque monitis salutaribus instruxissent eum Sancti Patres de doctrina Domini Salvatoris, baptizatus est, et sancto proposito Monachorum vitam arripuit, et adjuvante, et cooperante gratia Domini factus est probatissimus Monachus. Tantumque veneratus est, et tenuit humilitatis virtutem, ut omnes humiliatorem ejus mirarentur. Dicebat enim, quod omnem virtutem adversariorum nostrorum Deemonum humilitatis solvit intensio. Denique et Dominus noster Jesus Christus per humilitatem triumphavit, Diabolum et omnem virtutem ejus contrivit. Addebat etiam dicens, quod frequenter audisset Deemones inter se loquentes: quia quando iracundiam accendimus corda hominum, si qui sustinerunt patienter injuriarum convicia, et conversi magis rogaverint ea, que ad pacem sunt, dicentes: quia ego peccavi, statim sentimus omnem nostram virtutem marcescere, et approximat eis gratiae divine potentie. Ibid. ex. 31. ex viii. P. P.

Correctio omissa nocet.

Erant duo fratres in Monasterio uno. Unus erat gratiosus Abbat, et ceteris fratribus, alter autem non erat gratiosus, et quidquid deliquit immediate ab Abbat punitum fuit, sed alii frequenter pepericunt ipse Abbas in suis negligentiis, quia gratiosus erat omnibus. Contigit ut illi ambo morerentur. Apparuit autem ille, qui gratiosus fuit Abbat, dicens, se esse in magnis penit. Et Abbas: « Ubi est nunc ille infelix, qui plures negligientias, quam tu, commisit. » Et ille: « O Pater, ipse non est infelix, nec miser, quia jam est in

clara visione Dei; quia quidquid hic cum negligientia deliquerit, immediate hic punitum fuit, et sic satisfeicit: sed mihi, Pater, sepius pepercisti in meis negligentiis, eo quod gratiosus fui tibi, et ceteris fratribus; ergo jam graviter torqueor in purgatorio. Sed, Pater sancte, ora Deum pro me, et recommanda me ceteris fratribus meis in suis Missis, et orationibus, quia valde affligor in purgatorio. Discip. prompt. 36 lit. II.

Dispositio bonorum ante mortem facienda.

Eremita quidam vidit in visione multas animas in diversis statibus, inter quas vidit unum virum sedentem, et stabat una mensa ante eum repleta omnibus bonis; alia mensa stabat retro eum vacua; quem quiescivit, quid hoc notaret. Respondit: « Mens illa, que stat ante me sunt opera misericordiae, que feci ante mortem, et illis bonis modo utebor; et ego scio, quod malo moriatur ante noctem; quia interficietur. » Hoc eo dicente, risit secundario; et cum ab eo quereretur, cur risisset, respondit: quia ista morietur, et relinquet divitias suas, quas cum labore acquisivit, alienis. Cui cum dicteret, quod habebet heredes, quibus deberentur divitiae, respondit: « Omnes sui heredes erunt sibi satis infinitae, quasi alieni essint, quasi eis nunquam aliquid fecisset; quia iste morietur, et accipient heredes pecuniam, et obliviscerentur animam suam. » Et hoc dicto, risit tertio, et cum iterum causa risus quereretur, respondit: « Rideo de justo Dei iudicio, quia fieri isti diviti, sicut ipse fecit; quia, quando pater ipsius moriebatur, promisit pro patre suo soluturum debita sua, que pater post se reliquit, et insuper dare largas elemosynas, et sibi comparare multas Missas; sed mortuus pater modicum, vel nihil, fecit: similiter fieri illi ab heredibus suis. » Ib. ex. 14.

Eadem alii non committenda.

Quidam dives in articulo mortis tres filios suos ad se vocavit, et seniori dixit: « Nosce filii charissimum, multis possessiones vobis reliqui, quas olim conservavi, quas debuimus pauperibus erogare, et ideo fortassis ad purgatorium ibo. Die, quid daturus es pro anima mea? » Ac ille plurimarum celebrationes Misarum, et largas elemosynas se facturum promitebat. Similiter secundus promitebat. Hoc duos pater laudavit, et hoc dicto risit tertius. Quesivit autem a minore, quid de eo deberet sperare. At ille: « Pater, nec unum denarium promitto pro te daturum. » Et cum maledicenter illi pater, filius ait: « Dum vivis, pater, bona tua pro salute tua distribue; nec committas mihi, nec alii fratribus meis, possessores enim rerum tuarum facti, quomodo te juvabimus, cum tu amore nostri te

juvare nolis? Utilitatem enim suam unusquisque nostrum plus, quam te diligit: et de te amplius parum curabit, nec sollicitus erit. » Hunc osculando fratribus preferebat, veritate auditia; et divitias suas pauperibus erogabat pro salute propria. Ibid. lit. F. ex. 13.

Infidelitas heredum.

Obsessus quisdam, dum duceretur ante domum ejusdem civis, qui adificabat in altum domum magnam, et sumptuosam, risit. Querentibus, cur risisset, respondit: « Iste adificat, quasi semper vivere debeat, et ego scio, quod malo moriatur ante noctem; quia interficietur. » Hoc eo dicente, risit secundario; et cum ab eo quereretur, cur risisset, respondit: quia ista morietur, et relinquet divitias suas, quas cum labore acquisivit, alienis. Cui cum dicteret, quod habebet heredes, quibus deberentur divitiae, respondit: « Omnes sui heredes erunt sibi satis infinitae, quasi alieni essint, quasi eis nunquam aliquid fecisset; quia iste morietur, et accipient heredes pecuniam, et obliviscerentur animam suam. » Et hoc dicto, risit tertio, et cum iterum causa risus quereretur, respondit: « Rideo de justo Dei iudicio, quia fieri isti diviti, sicut ipse fecit; quia, quando pater ipsius moriebatur, promisit pro patre suo soluturum debita sua, que pater post se reliquit, et insuper dare largas elemosynas, et sibi comparare multas Missas; sed mortuus pater modicum, vel nihil, fecit: similiter fieri illi ab heredibus suis. » Ib. ex. 14.

Pater a filio salubriter correctus.

Cum quidam dives, et potens jam senesceret, mortua uxore sua, filio suo, quem multum diligebat, tradidit uxorem. Qui ait patri suo: « Pater commite mihi omnia bona tua, ut sie vivas sine labore. » Quo annuente fecit ei lectum in camera pulchra. Sed, cum uxor juvencula non posset eum pati proper tussim de nocte, filius ex regatu uxoris locabat eum sub quodam gradu. Qui sustinens paupertatem, et frigus in hyeme clamabat ad filium, ut daret ei vestem. Tandem filius emit quatuor ulnas, et dedit patri duas, et sibi duas servavit. Hoc videns filius parvulus, accipiens illas duas ulnas abscondit in muro,

et dum diu quaererent in domo, et non inventirent, dicit parvulus: « Scio, ubi sunt. » Cui pater: « Cur abscondisti? » Qui respondit: « Ad hoc servabam, ut operirem te in senectute tua, sicut tu patrem tuum. » Et ait pater: « Non amplius facies. » Cui filius: « Certe in tantum, aut minus. » Quo auditio, dixit intra se: « In caput meum istud redundabit in senio, idem faciet mihi exemplo meo inductus. » Statim bonum pellicium misit patri per parvulum filium, et reassumpit eum in domum suam, et exhibuit ei omnem honorem, et reverentiam, et eum amplius multum pie tractavit; ut in hoc exemplo parvulus disceret, quonodo ipsum in senio suo tractare deberet. Ibid. ex. 15.

Filiii a patre astute decepti.

Quidam prædives habuit pueros, quos nupti tradens, dedit eos divitiis suis. Tandem ille depauperatus est, et non curatur a pueris. Ille autem convocabat pueros suos, singulis tradens claves pro scrinio, in quo posuit mallem gravem, quasi esset pecunia, retenta sibi una clavis, ne ad scriinium venire posset. Dixitque pueris: « Heredes mei, et dilecti mei estis; post mortem meam apertis scriinium, et ibi invenientis litteram, per quam scietis, quantum unicuique legaverim. » Ob hanc spem singuli certulam invenerunt, et juverunt patrem; quia dicebat, quod solebat diminuere de his, que erant in scrinio, ut singuli habeant ad plenum, quod eis ordinaverat. Post mortem suum, aperto scrinio, invenerunt malleum, et litteram hoc continentem: Dignus est homo ille ad caput cum malleo percutiri, qui tantum tribuit omnibus nihil sibi retineat. Ibid. ex. 17.

Excommunicationis estimatio a brutis docta.

S. Gregor. IX. aliquando divitem excommunicavit, qui cum contemneret excommunicationem Papæ, tunc miraculo Dei ciconiæ, que nidificaverunt super domum ejus a domo ejus recesserunt, et nidum transtulerunt ad domum alterius. Quod videns dictus contumax, et admonitus a cognatis suis, qui hoc idem consideraverunt in ciconiis, postea humiliavit cor suum, petens absolusionem.